

Woord vooraf

Dit Bijbels Nederlands-Engels woordenboekje is bedoeld voor hen die preken moeten vertalen. Maar het kan natuurlijk ook bij het geven van Bijbelstudies of voor evangelisatie gebruikt worden.

Op de eerste plaats zijn er typisch Bijbelse woorden en uitdrukkingen in opgenomen, zoals bijvoorbeeld 'brandoffer' en 'voorwaar, Ik zeg u', maar ook andere die veel gebruikt worden in christelijke kringen, zoals 'nederigheid' en 'volharden'. En verder christelijke woorden die niet in de Bijbel terug te vinden zijn, zoals bijvoorbeeld 'Bijbeluitleg' en 'opname'. Wat deze laatste categorie betreft is dit boekje vast niet compleet, dus tips en aanvullingen zijn welkom. Bij deze wil ik ook mijn dank betuigen aan drs. zr. Agnes van Hoboken en Simon Groenendijk, die aanvullingen hebben gegeven en de nodige correcties hebben uitgevoerd.

De woorden zoals de 'New International Version' ze vertaalt, hebben vaak voorrang gekregen.

Als een vertaling van een woord typisch door deze Bijbel of de Bijbel in het algemeen gebruikt wordt, is het gevolgd door het teken * . Bijvoorbeeld: waar de Nederlandse Bijbel het woord 'korenmaat' gebruikt, gebruikt de Engelse Bijbel het woord 'bowl', terwijl de vertaling door het woordenboek 'corn measure' is, dus komt er een * achter 'bowl'.

Soms staat er achter een Nederlands woord een '(e)'. Dat is om aan te duiden dat het woord als zelfst.nw. en als bijv.nw. gelezen kan worden en in beide gevallen dezelfde vertaling heeft.

Achter in het boekje staat de vertaling van namen van Bijbelse personen en plaatsen en die van de Bijbelboeken.

Betekenis van de gebruikte afkortingen:

s.o. = someone; smth. = something; o.s. = oneself.

Ik hoop dat dit boekje tot hulp en zegen zal zijn !

NIEUWE TESTAMENT

Evangelie volgens:

Mattheüs
Marcus
Lucas
Johannes

Handelingen der Apostelen

Brief van Paulus aan (de):

Romeinen
Corinthiërs
Galaten
Efeziërs
Filipenzen
Colossenzen
Thessalonicenzen
Timotheüs
Titus
Filémon

De brief aan de Hebreëën

Brief van:

Jacobus
Petrus
Johannes
Judas

Openbaring van Johannes

NEW TESTAMENT

The Gospel according to:

Matthew
Mark
Luke
John

The Acts of the Apostles

Paul's letter to (the):

Romans
Corinthians
Galatians
Ephesians
Philippians
Colossians
Thessalonians
Timothy
Titus
Philemon

Letter to the Hebrews

Letter from:

James
Peter
John
Jude

The Revelation to John

OUDE TESTAMENT

Pentateuch

Genesis
Exodus
Leviticus
Numeri
Deuteronomium

Historische Boeken

Jozua
Richteren
Ruth
Samuël
Koningen
Kronieken
Ezra
Nehemia
Esther

Poëtische Boeken

Job
Psalmen
Spreuken
Prediker
Hooglied

De Profeten

Jesaja
Jeremia
Klaagliederen
Ezechiël

Daniël
Hosea
Joël
Amos
Obadja
Jona
Micha
Nahum
Habakkuk
Sefanja
Haggai
Zacharia
Maleachi

OLD TESTAMENT

Pentateuch

Genesis
Exodus
Leviticus
Numbers
Deuteronomy

Historical Books

Joshua
Judges
Ruth
Samuel
Kings
Chronicles
Ezra
Nehemiah
Esther

Poetical Books

Job
Psalms
Proverbs
Ecclesiastes
Song of Songs

Prophetical Books

Isaiah
Jeremiah
Lamentations
Ezekiel

Daniel
Hosea
Joel
Amos
Obadiah
Jonah
Micah
Nahum
Habakkuk
Zephaniah
Haggai
Zechariah
Malachi

A

aalmoes

charity, gift, alms; *een ~ vragen* to beg for alms/charity

aanbidden

to worship, to adore;

aanbidder worshipper;

(*bewonderaar*) admirer;

aanbidding worship, adoration

aangezicht

face; *voor het ~ des Heren* before the Lord

aangorden

to gird on, to put on; *zich ~ voor de strijd*

to gird oneself up for the fray

aanklagen

to accuse; **aanklager** accuser

aannemen, Jezus ~

to accept/receive Jesus;

aanneming acceptance

aanraking

touch

aanroepen

to call (up)on, to invoke;

aanroeping invocation

aanschijn

countenance, face

aanschouwen

to behold, to see

aansporen

to urge, to encourage, to spur;

aansporing exhortation, spur

aanstoot

scandal, offence; *steen des ~s* stumbling

block; ~ *geven* to give offence; ~ *nemen*

to take offence (at);

~ *zijn* to be a stumbling block

aanvechting

contesting; (*verzoeking*) temptation

aanzien des persoons

favouritism; *zonder ~ des persoons*

without respect of persons

aar

ear; *koren~* ear of corn/wheat

aards

earthly

aartsengel

archangel

aartsvader

patriarch

aas

carcass

adder

viper; **adderengebroid** brood of vipers

adelaar

eagle

afdwalen

to wander (away/from), to go astray,

to stray (off/from);

afdwaling straying, wandering;

(*fig.*) backsliding, error

afgod(enbeeld)

idol; **afgodendienaar** idolater;

afgoderij/afgodendienst idolatry

afgrond

abyss

afgunst

envy, jealousy;

afgunstig envious, jealous

afhankelijk

dependent;

afhankelijkheid dependence

afkeer

aversion;

afkerig zijn to have an aversion to

afleggen

leven ~ to lay down life; *de oude mens* ~

to take off the old self; *werken der duis-*

ternis ~ to put aside the deeds of darkness

afstammeling

descendant; **afstamming** descent

afval (van geloof)

rebellion*, turning away from God;

(*theol.*) apostasy;

afvallen/afwijken to abandon, to turn/

fall away, to backslide;

afvallig unfaithful, apostate;

afvallige backslider, apostate

afwijzen

to reject; **afwijzing** (*geest.*) rejection

afzonderen

to separate (from); *zich ~ (van)* to

separate (from), to withdraw (from)

allerheiligste, het

the Most Holy Place, Holy of Holies

Allerhoogste (God)

(God) Most High

almacht

omnipotence;

de Almachtige God Almighty

aloë

(*plant*) aloe; (*sap*) aloes

alomtegenwoordig

omnipresent;

alomtegenwoordigheid omnipresence

alsem

bitterness, wormwood

altaar

altar; **brandofferaltaar** altar of burnt

offering; **reukofferaltaar** altar of incense

alwetend(heid)

all-knowing

ambt

position, ministry

amandel(boom)

almond

apostel(schap)

apostle(ship); **apostolisch** apostolic(al)

arglistig(heid)

deceitful(ness), cunning

ark

ark; ~ *van Noach* ark of Noah; ~ *van het*

verbond ark of the covenant

artikel (van het geloof)

article (of faith), dogme; *twaalf~en van*

het geloof Apostels' Creed

avondmaal

Lord's Supper, (Holy) Communion;

avondmaalsdienst Communion (ser-vice)

avondoffer

evening sacrifice

B

balling

exile; **ballingschap** exile, banishment

balsem

balm, balsam;

balsemen (*lijk*) to embalm; (*geurig*

maken) to perfume

balsemstruik

mulberry tree

ban

met de ~ slaan to destroy;

in de ~ doen to excommunicate;

onder/in de ~ devoted

bandeloos

(*mbt. hartstochten*) unrestrained;

(*mbt. mensen*) lawless;

(*mbt. een situatie*) disorderly;

bandeloosheid debauchery, lawlessness

banen, de weg

to prepare/to clear/to open the way

banier

banner

banvloek

anathema, ban, curse; *de ~ over iem.*

uitspreken to anathematise s.o.

baren

to give birth;

barenswee contraction, labour pains

barmhartig

merciful, charitable; *de ~ Samaritaan*

the good Samaritan; *de barmhartige* the

compassionate, the merciful;

barmhartigheid mercy; (*het weldoen*)

charity; *werken van ~* works of mercy

bastard (kind)

bastard, illegitimate (child)

bazuin

trumpet

bedachtzaam

cautious;

bedachtzaamheid caution**bedauwen**

to bedew

bedeprayer; (*smeebede*) entreaty, plea;**bedehuis** house of worship/prayer**bedelaar**beggar(woman); **bedelen** to beg (for)**bedeling**

covenant

bedevaartpilgrimage; **bedevaartganger** pilgrim;**bedevaartsoord** place of pilgrimage;**bedevaartslid** song of ascents/degrees**bedienen**to serve; (*r.k. zalven met olie*) to administer the sacrament of Anointing of the Sick; **bediening** ministry**bedriegen**to deceive; **bedrieger** deceiver, impostor; **bedrieglijk** deceptive, misleading; (*karakter*) deceitful; **bedrog** deceit, deception**bedwelming**

intoxication;

bedwelmende drank fer-mented drink**beelden****gesneden** ~ carved images, idols;**gegoten** ~ cast images, idols**begeerte**

desire (for);

begeren to desire; (*bezit*) to covet; (*vrouw*) to lust (for)**begraafplaats**cemetery; **begrafenis** funeral; (*het begraven op zich*) burial**behoud(enis)**salvation; **behouden** to save**bekendmaking**

announcement

bekeerlingconvert; **bekeren** to convert, to bring back to repentance; **zich** ~ to repent, to return to, to convert, to be converted;**bekering** conversion**bekken**

basin

bekoren

to tempt, to seduce;

bekoring temptation**belegeraar**

besieger, besieging army;

beleg(ering) siege;**belegeren** to besiege, to lay siege (to)**belijden**(*getuigen*) to testify, to confess;(*mbt. schuld*) to confess;(*mbt. geloof*) to profess;(*ervoor uitkomen*) to acknowledge**belijdenis**(*verklaring*) confession (of faith);(*leerstellingen*) creed;(*kerkgenootschap*) denomination;(*als lid*) confirmation; ~ **doen** to be confirmed**belofte**promise; (*plechtig*) pledge, vow**beloning**

reward

bemoedigen

to encourage;

bemoediging encouragement**benauwdheid**

distress, fear;

benauwen to distress, to scare, to oppress**beproeven**to test; **beproeving** testing, trial**bereiden, de weg**

to prepare the way

bereidvaardig(heid)/bereidwillig(heid)

willing(ness), obliging(ness)

berg Godsmountain of God (*Horeb, Sinai*);**bergrede** Sermon of the Mountain**berispen**to reprimand; **berisping** reprimand**beroemen, zich**

to boast, to brag (about)

berouwrepentance, remorse; ~ **hebben** to regret;**berouwen** to regret, to repent, to grieve**beschaamd**

ashamed, embarrassed;

beschamen/beschaamd maken to (put to) shame; (*teleurstellen*) to disappoint**bescheiden(heid)**

modest(y), unpretentious(ness)

beschermengel

guardian angel

beschutten

to shelter (from);

beschutting shelter, protection**besneden(e)**

circumcised (man);

besnijden to circumcise;**besnijdenis** circumcision**bespotten**

to mock, to ridicule, to deride;

bespottig mockery, ridicule**besprenkelen**

to sprinkle;

besprenkeling sprinkling**bestemming**destination; (*levensdoel*) destiny**bestrafen**to chastise; (*ook van boze geesten*) to rebuke, to punish;**bestraffing** punishment, chastisement**betamelijk**

decent

betrouwbaar

trustworthy, faithful, reliable;

betrouwbaarheid trustworthiness, reliability**beurtzang**

antiphonal singing

bevestigen (*woord / belofte*)

to confirm, to affirm;

bevestiging confirmation, affirmation**bevoegdheid**

authority, right

bevrijden

to free (from/of), to liberate, to save,

to rescue, to release;

(*van kwaad*) to deliver (from), to redeem;(*van zorgen*) to relieve (from);**bevrijder** deliverer, saviour, liberator;**bevrijding** deliverance, release**bevruchten**to fertilise; **bevrucht worden** to conceive;**bevruchting** fertilization; **bevrucht zijn** conception**bewaarder**keeper, guardian; (*gevangenis*) jailer; **Hij die u bewaart** He who watches over you**beweegoffer**

wave offering

bewenento weep (for/over), to mourn (for/over); (*oud*) to bewail**bewogen**(*met ontferming / barmhartigheid*) filled with compassion; ~ **over** to have compassion (with/on);**bewogenheid** compassion**bezadigd**

self-controlled, sober(minded), moderate

bezetendemon-possessed, possessed (by); (*fig.*) obsessed**bezetene** demon-possessed person;**bezetenheid** possession; (*fig.*) obsession**bezinnen, zich**

to contemplate, to reflect (on);

bezinning contemplation, reflection; **tot ~ komen** to come to one's senses**bezoedelen**

to defile

bezoeken (*van zonde*)to punish; **bezoeking** (*van zonde*) punish-ment; ~ **doen** to punish**bezonnen**

sensible, considered;

bezonnenheid wisdom**bezweerder**

enchanter, charmer;

bezweren (*tovernarij*) to charm, to conjure; (*uitdrijven*) to exorcise;(*zweren*) to swear, to make an oath/vow; (*gelasten*) to charge;**bezwering** sorcery; (*formule*) (magic) spell, conjuration**bidden**to pray; (*bij het eten*) to say grace;**bidstond** prayer meeting

biecht
confession; **biechten** to confess, to go to confession; **biechtgeheim** the secrets of the confessional

Bijbel
Bible, (Holy)Scriptures;
Bijbels biblical, scriptural;
Bijbelgenootschap Bible society;
Bijbelschool Bible school;
Bijbelstudie Bible study;
Bijbeluitleg/-verklaring exegesis;
Bijbelvast well-versed in the Scriptures/
Bible; **Bijbelvers** Bible verse

bijeenkomst
meeting, service

bijgeloof/bijgelovigheid
superstition; **bijgelovig** superstitious

bijvrouw
concubine

bijwoner
sojourner, stranger, foreigner

binden (*geest.*)
to bind; **binding** bond, tie;
(*neg.*) bondage

binnenkamer
inner room

binnenste
heart, soul, inner self, inward

bisdom
diocese; **bisschop** bishop

bitter(heid)
bitter(ness)

blauwpurper
blue purple

blijdschap
joy, gladness;
blijmoedig(heid) cheerful(ness)

bloed
blood; ~ *vergieten* to shed blood;
bruidegom bridegroom of blood;
bloedschuld bloodguilt(iness); *zijn* ~
rust op hem his blood shall be upon
him; **bloedstorting** shedding of blood;
bloedverwant(schap) bloodrelation
(ship); **bloedvloeiing** flow of blood

bloei
blossom; (*ook fig.*) bloom; **bloeien** to
bloom; (*fig.*) to prosper, to flourish

bode
messenger

boei
chain, shackle; **boeien** to chain, to
shackle; (*aandacht*) to captivate

boekrol
scroll

boete
(*straf*) penalty; (*geldstraf*) fine;
(*penitentie*) penance; expiation
(*genoegdoening*) atonement; ~ *doen* to
atone for sins, to expiate sins;
boetedoening penance, atonement,
expiation; **boetekleed** hair shirt, peni-
tential garment; **boeteling** penitent;
boeten (*straf ondergaan*) to suffer/pay
(for); (*voor zonden*) to atone (for), to do
penance (for); (*trans.*) to expiate;
boetepreek (*r.k.*) penitential sermon;
boeteprediker preacher of penitence;
boetpsalm penitential psalm;
boetvaardig repentant, penitent;
boetvaardigheid repentance, penitence

boetseerder
potter

boezem
bosom; (*binnenste*) heart

boosaardig
malicious, malevolent;
boosdoener wrongdoer, criminal;
boosheid (*slechtheid*) malice, wicked-
ness; (*woede*) anger

borstchild
breastpiece

bovennatuurlijk
supernatural

boze, de
the evil one; *boze geest* demon, evil
spirit

braamstruik
(bramble) bush; *brandende* ~ burning
bush

brandoffer
burnt offering;
brandofferaltaar altar of burnt offering

brandstapel
stake

brasserij/braspartij
orgy

bres
breach, gap; *een* ~ *slaan* to break
through; *op de* ~ *staan* to stand in the
breach/gap

broederliefde
brotherly love;
broederschap brotherhood, fraternity

bron
spring, fountain, well, source

bruid
bride; **bruidegom** bridegroom;
bruiloft wedding;
bruiloftskleed wedding garment;
bruiloftsmaal wedding banquet

buigen
to bow, to bend; (*knieën*) to kneel;
zich ~ to bow; **buiging** bow

buit
plunder, spoil(s)

burcht
(*ook fig.*) fortress, stronghold, citadel

C

catechisatie
catechism, confirmation classes;
catechismus catechism

ceder
cedar

cel
cell group, house group

cherub(ijn)
cherubim

christelijk
Christian; **christen** Christian;
christendom Christianity;
christenheid Christendom

cimbaal
cymbal

cipres
cypress (pine/fir tree*)

citer
lyre

collecte
collection, offering

communie (*r.k.*)
(Holy) Communion

concilie
council

confessioneel
confessional, denominational, orthodox

D

dag des Heren
day of the Lord, Judgement Day

dageraad
dawn

dagloner
day labourer, hired man/worker*

dankbaar
thankful, grateful;
dankbaarheid gratitude;
dankgebed prayer of thanks(giving);
(*bij maaltijd*) grace;
dankoffer fellowship offering;
dankzeggen to give thanks;
(*bij maaltijd*) to say grace;
dankzegging giving thanks;
(*bij maaltijd*) saying grace

demon
demon, evil spirit, devil;
demonie possession by (an) evil spirit(s);
demonisch demoni(a)c, devilish

deugd
virtue

deurwachter
doorkeeper

diaconie
church social welfare work;

diaken deacon

dienaar
(*van Christus en elkaar*) servant;
(*van het gerecht*) officer;

dienen to serve; **dienst** service;

dienstbaar helpful; (*neg.*) 'slave';
~ **zijn** to serve, (*neg.*) to be in bondage;

dienstbaarheid helpfulness; (*slavernij*)
servitude; (*fig. slavernij*) bondage;

diensbetoon service, service(s)
rendered, ministering;

diensthuis (*van Egypte*) land of slavery;

dienstknecht servant;

dienstmaagd servant, handmaid

discipel
disciple; **discipline** discipline

distel
thistle, brier

dodenrijk
Hades, grave*, realm of the dead

doel
target, purpose, aim, objective, goal; **zich een ~ stellen** to set o.s. an objective; **een ~ nastreven** to work towards a goal; **zijn ~ bereiken** to achieve one's aim

dogma
dogma; **dogmatisch** dogmatic(al)

doop
baptism; ~ **door besprenkeling/onderdompeling** baptism by sprinkling/immersion; **kinder~** infant baptism; **volwassen~** adult baptism; **geloofs~** believer's baptism; ~ **in de heilige Geest** baptism in the Holy Spirit

doorbraak
(*geest.*) breakthrough

doorgronden
to fathom, to search

doorn
thorn; ~ **in het vlees** thorn in the flesh;

doornstruik thornbush;

doornenkroon crown of thorns

doorzetten
to persevere;

doorzettingsvermogen perseverance

dopeling
person to be baptised, person receiving baptism; **dopen** to baptise, to submerge;

doper baptizer;

Johannes de Doper John the Baptist

dor
dry (as dust); **dorheid** dryness, aridity

dorpelwachter
doorkeeper

dorsen
to thresh; **dorsvloer** threshing-floor;

dorsslede threshing-sledge

draak
dragon

Drieëenheid
(Holy) Trinity;

Drieënige God triune God(head)

drogredenen
fallacy, empty words, sophism

dronken
drunk, intoxicated;

dronkenschap drunkenness, intoxication

druif
grape; **druivenoogst** grape harvest

duif
pigeon; (*ook fig.*) dove

duisternis
darkness

duivel
devil; **duivels** diabolic(al)

duizendjarig rijk
millennium, the thousand-year reign

dulden
to endure; (*ook toelaten*) to tolerate

dwaalgeest
deceiving spirit; **dwaalleer** heresy, false doctrine, mis-belief; **dwaallicht** false guide; **dwaalspoor/dwaalweg** wrong track; **iem. op een ~ leiden** to lead s.o. astray, to mislead s.o.;

dwalen to wander; (*geest.*) to be in error; to go astray; **dwaalt niet!** don't be deceived!;

dwaling error, deception, delusion, falsehood

dwaas
fool(ish); **dwaasheid** foolishness

E

echtbreken
to commit adultery;

echtbreker adulterer;

echtbreuk adultery; ~ **plegen** to commit adultery; **echtscheiding** divorce

edel(moedig)
noble, generous;

edelmoedigheid generosity, magnanimity

eed
oath; ~ **afleggen** to swear, to take an oath; ~ **breken** to break one's oath

eenheid
unity

eensgezind
united, harmonious; ~ **zijn** to be of one mind/accord;

eensgezindheid unity, harmony

eenvoud(igheid)
simplicity; (*van hart*) sincerity, unpretentiousness; **eenvoudig** simple (hearted), humble, ordinary

eenzaam
lonely, solitary;

eenzaamheid solitude, loneliness

eer
honour; (*roem*) glory;

eerbaar honourable, decent;

eerbaarheid virtue, decency, chastity;

eerbied respect; (*diepe ~*) reverence, worship; **eerbiedig** respectful

eerlijk
honest, fair, straight, sincere, true;

eerlijkheid honesty, fairness, sincerity

eersteling
(*fig.*) firstfruit, firstborn

eerstgeboorterecht
birthright; **eerstgeborene** firstborn

eerwaarde
reverend

eeuwig
eternal, everlasting;

eeuwigheid eternity; **tot in (alle)** ~ for ever; **van ~ tot ~** from everlasting to everlasting

efa
ephah; **efod** ephod

eg
harrow; **eggen** to harrow

eigenwijs(heid)
pighead(ness), stubborn(ess)

eindstrijd
final battle

eindtijd
endtime, the last days

eis (*der wet*)
requirement

el
cubit

ellende
misery, distress;

ellendig awful, dreadful, miserable;

ellendige needy

engel
angel; ~ **des Heren** angel of the Lord; ~ **des lichts** angel of light; **een gevallen** ~ a fallen angel; **een reddende** ~ a ministering angel
engel der duisternis Prince of darkness; **engelbewaarder** guardian angel

eniggeboren Zoon
only begotten Son

ent
graft; **enten** (*ook fig.*) to graft, to bud

erbarmen/erbarming
mercy, compassion, pity;

erbarmen, zich to have mercy (up)on

eredienst
worship service, public worship;

eren to honour; **God ~** to praise God;

erekrans crown*, wreath of honour

erfdeel/erfenis

inheritance: (*fig.*) heritage;

erfgenaam heir(ess); **erflater** testator (-tatrix); **erven** to inherit

erfzonde

original sin

erkennen

to recognise, to acknowledge;

erkenning acknowledgement

evangelie

gospel; **evangelisatie** evangelization;

evangelisch evangelical;

evangeliseren to evangelise;

evangelist evangelist

ezel

donkey, ass*

F

faam

fame, renown, glory

fakkel

torch

Farizeeër

Pharisee

feest(maal)

feast; **feestoffer** festival offering;

feestvieren to celebrate

front

front; (*vnl. fig.*) forefront

formeerder

Maker, Creator; **formeren** to form

fundament

foundation; **een ~ leggen** to lay a foundation

G

gastvrij

hospitable; **gastvrijheid** hospitality

gave

gift; (*gift*) offering

gazelle

gazelle

gebed

prayer; (*aan tafel*) saying grace;

gebedsgenezing faith healing;

gebedsriem phylacterie;

gebedsverhoring answer to prayer

gebod

command(ment), order, precept; **de tien**

~en the ten commandments

gebonden

bound; (*aan regels*) regulated;

gebondenheid bondage

geborgen

safe, secure;

geborgenheid security, safety

gedachte

thought; **~ koesteren** to cherish the thought

gedachtenis, ter ~ van

in remembrance of;

gedenken to remember, to commemorate;

gedenkkwast tassel;

gedenkoffer offering made by fire*, burnt offering;

gedenkteken memorial

gedrag

behaviour; **zich gedragen** to behave

geducht

awesome

geduld

patience; **geduldig** patient

geest

spirit, mind; **Heilige Geest** Holy Spirit/Ghost; **boze** ~ evil spirit, demon

geestdrift

enthusiasm, zeal;

geestdriftig enthusiastic, zealous

geestelijk

spiritual;

geestelijke clergyman; (*prot.*) minister; (*r.k.*) priest;

geestelijkheid/geestelijken clergy

geestenbezweerder

(*uitdrijver*) exorcist;

(*oproeper*) necromancer, spiritist;

geestenbezweering (*uitdrijving*) exorcism; (*oproeping*) necromancy, spiritism

geestesgave

spiritual gift;

geestesuiting manifestation of the spirit;

in geestvervoering in ecstasy, out of the mind/body, in the Spirit, prophesying*

geheiligd

sacred, consecrated, dedicated; **uw naam worde** ~ hallowed be your name

geheimenis

mystery, secret

gehoorzaam

obedient; **gehoorzaamheid** obedience;

gehoorzamen to obey; **niet** ~ to disobey

geit

she-goat; **~enbok** male goat, he-goat

gejubel/gejuich

shouts/songs of joy; **in ~ uitbreken** to burst into songs of joy/(jubilant) song

geldzucht

avarice, greed/love for money;

geldzuchtig avaricious, greedy for money; **geldzuchtige** greedy

geliefde

beloved, the one/whom I love

gelijkenis

parable

gelijkvormig

conformable; **~ worden aan deze wereld** to be conformed to the pattern of this world

geloofte

vow; **geloofteoffer** vow, votive offering

geloof

faith; (*religie*) faith, religion, belief;

geloofsbelijdenis profession/confession

of faith, creed; **geloofsdoop** believer's baptism; **geloofsgemeenschap** community of faith; **geloofsleer** doctrine of the faith, dogma; **geloofsvrijheid** freedom of religion; **geloven** to believe, to have faith; **gelovig** faithful, believing; **gelovige** believer

geluk

happiness; **gelukkig** happy

gemeenschap

(*geest.*) fellowship, communion;

(*sex.*) intercourse;

(*vleselijke*) ~ **hebben** to lay/sleep with;

gemeenschappelijk common, communal

gemeente

church, congregation, parish;

(*volk*) community

genade

grace, mercy; (*gunst*) favour;

genadegave gift (of grace);

genadig merciful, gracious; **wees mij ~, o Here** be merciful to me, O LORD

geneesheer

physician, doctor;

genezen to heal, to cure; (onoverg.wv.) to recover; **genezing** healing; (*herstel*) recovery; **innerlijke** ~ inner healing; **door**

zijn striemen is ons ~ geworden by his wounds we are healed; **genezingsdienst/-campagne** healing campaign

gerechtigheid

rightness, justice

gerei

utensils

gericht

judgement; **~ oefenen** to execute judgement; **in het ~ treden** to enter into judgement; **~ voltrekken** to inflict punishment

gerst

barley

gesel

whip; (*ook fig.*) scourge

geslacht

generation; (*stam*) clan; (*nageslacht*) offspring, descendants; (*sex.*) sex;

geslachtsregister genealogy

geslachtsgemeenschap

sex(ual intercourse); ~ **hebben** to lay/sleep with

gesnedene

eunuch

getrouw

faithful

getuige

witness; **getuigen** to testify, to give testimony, to bear witness;

getuigenis testimony; ~(**sen**) statutes; ~ **afleggen** to give testimony, to bear/give witness; **tent der** ~ Tent of the Testimony

gevestigde kerk

established/traditional church

geweld

violence; **gewelddadig** violent

gewest

province; **hemelse** ~**en** heavenly realms

geweten

conscience; **gewetenloos** unscrupulous, immoral; **gewetensnood** moral dilemma; **gewetenswroeging** twinges of conscience

gewijd

consecrated, sacred, holy; (*wijding ontvangen hebbend*) ordained; ~**e paal** Asherah (pole)

gezalftde

anointed (one); ~ **des Heren** anointed of the Lord

gezagboek

hymnbook

gezant

messenger, ambassador

gezicht

(*het zien*) sight; (*geest.*) vision

gezindheid

disposition

gezindte

denomination

gezond

healthy, sound; ~**e leer** sound doctrine;

gezondheid health

gier

vulture; **gierig** miserly, stingy;

gierigaard miser;

gierigheid miserliness, stinginess

gift

offering

glorie

glory, splendour; (~ *van iemand*) pride

god(in)

god(dess); **goddelijk** divine;

goddelijkheid divinity, divine nature;

goddeloos/goddeloze godless (man),

wicked; **goddeloosheid** wickedness,

godlessness;

godheid deity, godhead, divine being;

godsbesef notion of God

godsdienst religion;

godsdienstig(heid) religious(ness)

(*ongezond*) religiosity;

godsdienstvrijheid freedom of religion;

godsdienstwaan religious mania;

lijden aan ~ to be a religious maniac;

godsgerecht (God's/divine) judgement;

godslasteraar blasphemer;

godslastering blasphemy, profanity;

godsspraak oracle, prophecy;

godvrezend God-fearing;

godsvrucht godliness, piety, devout-

ness; **godvruchtig/godzalig** godly, de-

vout, pious

goedertieren

kind, loving, merciful;

goedertierenheid mercy, (loving)

kindness; **goedheid** goodness, kindness

gordel

(*riem*) belt, girdle;

(*deel vd kleding*) waistband; (*sjerp*) sash;

gordeldoek apron

graan

wheat*(=*tarwe*); grain, corn;

graankorrel grain of wheat*/corn

graf

tomb, grave, sepulchre

gramschap

wrath, anger, fury

granaatappel(boom)

pomegranate (tree)

grazen

to graze

grendel

bar, bolt

grens

border; (*vaak fig.*) limit, bounds (mv)

grimmigheid

fury, rage, wrath

groeve

pit, grave

gronde

te ~ **gaan** to perish;

te ~ **richten** to destroy

grondlegging

foundation; ~ **v.d. wereld** creation;

grondslag basis, foundation(s);

grondvest foundation; **op zijn** ~**en**

schudden/wankelen to shake to its

foundation;

grondvesten poser les fondations de;

(*fig.*) fonder; (*mbt. hoop/mening*) to

ground (on); (*mbt. een rijk*) to establish;

grondvesting foundation, stablishment,

base

gruwel (der verwoesting)

abomination (that causes desolation);

gruwen to abhor, to abominate

gunst

favour, grace;

~ **bewijzen** to do/grant a favour;

gunstbewijzen (des Heren) compassions

H

haan

cock, rooster; **voor de** ~ **kraait** before the rooster crows

haat

hatred, hate

hagel(steen)

hail(stone)

handoplegging

laying on of hands

hardnekkig

stubborn, stiff-necked

harnas

breastplate

hart

heart; **zijn** ~ **erop zetten** to set his heart

on; **zijn** ~ **richten op** to apply to;

zijn ~ **uitstorten** to pour out his heart;

ter ~ **nemen** to take to heart;

op zijn ~ **hebben** to have in mind

hartstocht

passion, desire, lust;

hartstochtelijk passionate, ardent

haten

to hate

hebzucht(ig)

greed(y)

heelmeester

physician; **Ik ben uw** ~ I'm the One who heals

heerlijkheid

glory, splendour

heerschaar

army; **Heer/God der Heerscharen**

Lord/God of Hosts, Lord God Almighty*

heerschappij

dominion, sovereignty;

~ **voeren over** rule over

heersen

to rule (over); **heerser** Lord, sovereign

heffen

to collect; **tiende** ~ to collect the tithes;

schatting ~ to set apart a tribute;

heffing offering

heiden(s)

pagan; (*niet-Jood*) gentile;

heidendom heathendom, paganism

heil

salvation; **Heiland** Saviour

heilig

holy, sacred; **Heilige Geest** Holy Spirit/

Ghost; **heiligdom** sanctuary, Most Holy

Place, temple; **heilige** saint;

heiligen to sanctify, to consecrate, to

dedicate, to hallow;

heiligheid holiness; **heiliging** (*van zonden*)

sanctification; (*wijding*) consecra-

tion; **heiligschenner** profaner;

heiligschennis sacrilege, blasphemy;

~ *plegen* to commit sacrilege;
heiligverklaring canonization
heilloos
offensive, sinful, fatal
heir
array, host; ~ *des hemels* starry host
heks(enjacht)
witch (hunt); **hekserij** witchcraft
hel
hell, abyss
helm (des heils)
helmet (of salvation)
hemel
heaven(s); sky, firmament;
hemels heavenly, celestial; ~ *e gewesten*
heavenly realms; **hemelvaart** Ascension
heraut
herald
herberg
inn; *herbergier* inn-keeper
herder
shepherd, herdsman; (*bediening*) pastor;
herderlijk pastoral; ~ *schrijven* pasto-
ral letter; **herdersstaf** shepherd's rod
Here Here
Sovereign Lord
herinneringsoffer
reminder offering
herleven
(*ook doen herleven*) to revive
herrijzen
to resurrect, to rise;
herrijzenis resurrection
herstel
restoration; **herstellen** to restore
hert
(red) deer
hervormd
Reformed, Protestant; **hervormen** to
reform; **hervormer** reformer;
hervorming Reformation, Protestantism
hiel
heel
hinde
doe

hinderlaag
ambush, trap; *een ~ leggen* to ambush;
in een ~ liggen to lie in ambush, to am-
bush; *iem. in een ~ lokken* to ambush
s.o.; *vanuit een ~ aanvallen* to ambush,
to ambuscade
hoeden
to tend, to take care of, to look after
hoeksteen
cornerstone, capstone
hoer
whore; **hoereerder** (sexually) immoral
(person), fornicator; **hoereren** to com-
mit/practice sexual immorality, to forni-
cate; **hoererij** sexual immorality, forni-
cation, whoring
hof
(*paleis*) court; (*just.*) court;
(*tuin*) garden
Hoge Raad
Sanhedrin
hogepriester
high priest
homer
homer
honderdvoudig
hundredfold
honen
to sneer (at)
honger
(*trek*) appetite; (*ook fig.*) hunger;
(*begeerte*) lust; **hongersnood** famine;
hongereren to starve; (*ook fig.*) to hunger
honing(zeem)
(virgin) honey
hoofddoek
headscarf
hoofdlieden
officers of the temple guard*, magistra-
tes*; **hoofdman** centurion, captain
hoogmoed
pride, arrogance; **hoogmoedig** proud,
arrogant; ~ *gedrag* arrogance
hoon
jeers, scorn
hoop
hope; ~ *koesteren* to cherish a hope;

hopen to hope (for)
hoorn
horn; *horens van het altaar* horns of the
altar
hovaardig
proud, haughty;
hovaardij pride, haughtiness
hoveling
(royal/court) official*, eunuch*, courtier
huichelaar
hypocrite; **huichelarij** hypocrisy;
huichelen to dissemble; (*veinzen*) to
feign
huidvraat
leprosy; *iemand die aan ~ lijdt* leper
huis
house; ~ *van God/Israels* house of God
/of Israel; ~ *van David* house/family of
David; **huiskring** home/house group
hulde bewijzen/huldigen
to pay homage (to), to worship
huurling
hired hand/man, hireling
huwelijk
marriage; (*bruiloft*) marriage; (*compleet
met feest*) wedding; *een ~ inzegenen* to
celebrate a marriage; *burgerlijk* ~ civil
wedding/marriage; *kerkelijk* ~ church
wedding/marriage;
huwen to marry, to get married (to)
hysopstengel
stalk of the hyssop plant

I

ijdel
vain; ~ *e woorden* idle/empty talk;
ijdelheid vanity
ijver
(*geestdrift*) zeal, ardour; (*vlijt*) diligence;
ijveraar devotee (to/of);

ijverig (*geestdriftig*) zealous, ardent;
(*vlijtig*) diligent
ingetogen(heid)
modest(y)
ingewijde
initiate
inkeer
repentance; *tot ~ komen* to repent; *iem.
tot ~ brengen* to get s.o. to repent
innerlijk
inner, inward; (*van binnen*) inwardly;
~ *e kracht* inherent force; ~ *e strijd* inner
struggle; **het** ~ inner self/man
inspannen
to use; *zich ~* to exert o.s., to make an
effort; **inspanning** effort
invoeegen (*in de gemeente*)
to take his/her place
inwendig
internal, inner, inward; ~ *e mens* inner
being; **het** ~ *e* the inside
inwijden
to consecrate, to inaugurate;
(*toewijden*) to dedicate; (*persoon*) to
initiate; (*priester*) to ordain;
inwijding consecration, inauguration;
(*toewijding*) dedication; (*persoon*)
initiation;
(*tot priester*) ordination;
inzameling, feest der
Feast of Ingathering
inzegenen
to consecrate; to dedicate; (*huwelijk*) to
celebrate; **inzegening** consecration;
dedication; (*huwelijk*) celebration
inzetbaar
available; **inzetten** (*mil.*) to deploy; *zich
~* to dedicate o.s.; **inzetting** decree; *een
altijddurende* ~ a lasting ordinance
inzicht
insight, understanding; (*mening*) view;
tot ~ komen to repent

J

jakhals

jackal

jaloers

jealous (of), envious (of);

jaloersheid/jaloezie envy, jealousy

jammeren

to wail, to whine;

jammerklacht lamentation

jodendom

Judaism; **jodengenoot** convert to

Judaism; **jodenhaat** anti-Semitism;

jood jew

jubelen/juichen

to rejoice, to shout with/for joy, to cheer;

jubeljaar jubilee

juk

yoke; **een ~ opleggen** to yoke; **het**

~ verbreken to break the yoke

K

kaalvreter

caterpillar, grasshopper; (*N.I.V.*) locust

kaf

chaff; **~ van koren scheiden** to separate the wheat from the chaff

kalmus

calamus

kameel

camel

kamerling (*in harem*)

eunuch

kandelaar

lampstand, candlestick

kansel

pulpit

kapel

chapel

karmozijn

crimson

kastijden

to discipline, to chastise, to punish;

kastijding discipline, chastisement

kerkeraad/kerkbestuur

church council (meeting);

kerkgenootschap denomination;

kerkscheuring schism

kerkhof

churchyard; (*niet bij een kerk*) cemetery

kerstenen

to christianise

ketenen

(zelfst.nw.) chains; (w.w.) to bind with

chains/shackles

ketter(s)

heretic(al); **ketterij** heresy, misbelief

kinderdoop

infant baptism

klaaglied/klaagzang

lament(ation)

klacht

complaint; **klagen** to complain

klei (*v.d. pottenbakker*)

clay

kleingeloof

little faith, lack of faith;

kleingelovig of little faith;

kleingelovige person of little faith

klooster

(*mannen-*) monastery;

(*vrouwen-*) convent, nunnery

kluizenaar

hermit, recluse;

kluizenaarssbestaan hermit's/solitary life

knecht

servant

knielen

to kneel

koesteren

to cherish, to nourish; **wrok tegen**

iemand ~ to harbour a grudge against

s.o.; **hoop** ~ to nurse hopes

koning(schap)

king(ship); **de drie koningen** the

three Magi, the three Wise Men;

koningshuis royal house/family;

koninkrijk kingdom; **~ Gods/der**

hemelen kingdom of God/heaven

koor

choir, chorus;

koorleider director of music*

koper

bronze*; copper

koppig

stubborn, obstinate;

koppigheid stubbornness, obstinacy

koren

corn, wheat, grain;

korenaar ear of corn/wheat;

korenveld field of corn/wheat;

korenmaat bowl*, corn measure

kostbaar

precious, expensive

koster

sexton, vergger, caretaker

kracht

strength, power;

krachtig strong, powerful

krans

crown*, wreath

kreupel

lame, crippled;

kreupele cripple, lame person

kribbe

manger, crib

krijger/krijgsman

warrior; **krijgsheld** valiant warrior;

krijgsoverste commander of the army

kroon

crown, wreath

kruid

herb; (*specerij*) spice, herb

kruik

jar

kruis

cross, (Holy) Rood; (*kruisbalk / dwarsbalk*) crossbar;

kruisbeeld crucifix, rood;

kruisigen to crucify;

kruisiging

crucifixion;

kruisteken (sign of the) cross;

kruistocht crusade; **~ voeren** to wage a

crusade; **kruisweg** Way of the Cross,

road to Calvary; **dat is een ~ voor mij**

that's a calvary for me; (*r.k. afb.*) Stations

of the Cross

kudde

(*runderen*) herd; (*schapen*) flock;

kuddedier (*fig.*) one of the mob/herd;

kuddegeest herd instinct

kuis

chaste, pure; (*mbt. kleding*) modest;

kuisheid chastity, purity

kwaad

(zelfst.nw.)

evil, wrong; **iem. ~ doen** to harm s.o.;

tot ~ geneigd inclined to evil;

~ met ~ vergelden to repay evil for evil;

kwaad (bijv.nw.) bad, wrong, wicked;

(*boos*) angry; **kwaadaardig** malicious;

(*schadelijk*) pernicious;

kwaadaardigheid malice;

(*schadelijkheid*) perniciousness;

kwaadspreken to speak badly/evil, to

gossip; (*liegen*) to slander;

kwaadspreker slanderer, gossip,

backbiter; **kwaadsprekerij** slander,

scandalmongering; **het kwade** evil

kwaal

disease

kwelgeest

(*demon*) goblin; (*mens*) tormentor;

kwellen to torment, to trouble;

kwelling torment, torture

kwijtschelden

to remit, to let off; (*zonden*) to forgive;

schulden ~ to cancel debts;

kwijtschelding (*zonden*) remission; (*fin.*

schulden) cancellation; **jaar v.d.** ~ the

year for cancelling debts, the year of

release

L

lam (van schaaap)
lamb

lam (*verlamd*)
paralysed, paralytic; **lamme** paralytic,
paralysed/lame (person)

landman
farmer; (*wijngaardenier*) vine-dresser

landvoogd
proconsul, governor

lankmoedig
patient, long-suffering;
lankmoedigheid patience, long-
suffering

last
burden, load, trouble

lastdier
beast of burden; donkey*

laster
slander; **lasteraar** slanderer;
lasteren to slander; (*honen*) to insult;
(*van God / H.Geest*) to blaspheme;
lastering/lasterpraat slander;
lasterlijk (*m.b.t. God*) blasphemous;
(*m.b.t.mensen*) slanderous

lauw(heid)
lukewarm(ness)

leed
sorrow, trouble, distress; ~ *doen* to harm

leek
layman/laywoman

leem
clay

leer
(*doctrine*) teaching(s), doctrine;
leerstelling doctrine, dogma;
leerdicht didactic poem

leerling
disciple, follower

leeuw (van Juda)
lion (of Judah)

leger(schaar)
army; (*menigte*) host;
legeroverste military commander;
legerplaats camp

legerstede
couch

legioen
legion; ~*en* myriads (of)

leiden
to lead, to guide, to direct;
leiding leadership, guidance; (*bestuur*)
direction; **leidsman** leader, guide

lendenen
waist; ~ *omgorden* to gird one's loins

leraar/leermeester
teacher; **lering** teaching(s)

leugen
lie, falsehood, untruth, deceit;
een ~tje om bestwil a white lie;
leugenaar liar; **leugenachtig** lying,
deceitful

levensadem/levensgeest
breath of life;

levenskracht vitality;

levensbeschouwing outlook on life;
levensweg path of life

lever
liver

lichtvaardig(heid)
rash(ness), thoughtless(ness)

lied
song, hymn

liederlijk
debauched; **liederlijkheid** debauchery

liefde
love, charity; ~ *tot God* love of God;
liefdadigheid charity;
liefdeloos loveless, uncharitable;
liefdeloosheid lovelessness;
liefdemaal love feast;
liefdesappel mandrake;
liefdevol loving;
liefdewerk charitable deed, good work;
liefelijk sweet;

liefhebben to love, to cherish

lijden (zelfst.nw.)
suffering(s); *het ~ van Christus* the

Passion of Christ; **lijden** (w.w.) to suffer;
lijdensverhaal Passion;
lijdensweg Via Dolorosa

lijk
corpse, (dead) body; **lijkkleed** shroud

linnen
linen

linzengerecht
lentil stew

list(igheid)
trick, cunning, craft

lof(prijzing)
praise; **loffer** sacrifice of praise;
lofzang hymn

loochenen
to deny

loofhut
booth;

Loofhuttenfeest Feast of Tabernacles

loon
reward; (*salaris*) pay

loot
shoot; (*nakomeling*) (off)shoot

losbandig(heid)
lawless(ness)

loskopen
to redeem;

losprijs/losgeld ransom;

lossen to redeem; **losser** redeemer;

lossing redemption

lot
lot, fate; destiny; *een keer brengen*
in het ~ restore the fortunes;
het ~ werpen/loten to cast lots

louteren
to refine, to purify;
loutering purification

loven
to praise, to glorify, to bless

lui
lazy, idle; **lui aard** lazybones, sluggard;
luiheid laziness, idleness

luister
splendour, glory

luit
lute

lust
desire, lust, pleasure

M

maagd
virgin; **maagdelijk** virgin(al), chaste;
maagdelijkheid virginity, chastity

maagschap
country*, kindred, kinsfolk

maaien
(*oogsten*) to reap, to harvest;
maaier (*oogster*) reaper, harvester

maat
measure

macht
power, strength, might

majesteit
majesty

Maker
Maker, Creator

malen
to grind

manen
to urge, to admonish

manifestatie
manifestation

manna
manna

mannelijk/mannetje
male

martelaar
martyr; **martelaarschap** martyrdom;
martelen to torture; (*fig.*) to torture, to
torment;
marteling torture; (*fig.*) torture, torment

matig
moderate, sober, temperate;
matigheid moderation, soberness,
temperance

medearbeider
fellow worker

mededienstknecht

fellow servant

mededogen

compassion

mede-erfgenaam

co-heir

medelijden

pity, compassion;

heb ~ met mij have mercy upon me**medewerker**

fellow worker

meedogenloos

merciless, ruthless

meel

flour

meetsnoer

measuring line

melaatsleprous; **melaatse** leper;**melaatsheid** leprosy**mensenkind**

(son of) man, human (being);

Mensenzoon Son of Man;**menswording** incarnation**merg**

(bone) marrow

merkteken

mark

MessiasMessiah; **Messiaans** messianic;**middelaar**

mediator

mild*(gul / overvloedig)* generous;*(welwillend)* mild, clement;*(zacht)* mild, tender, gentle;**mildheid** *(gulheid)* generosity;*(toegeeflijkheid / zachtheid)* mildness, clemency**mirre**

myrrh

misgeboorte/ miskraam

miscarriage

mishandelen

to ill-treat, to maltreat

misleiden

to deceive, to mislead;

misleidend deceitful;**misleider** deceiver;**misleiding** deception**moed**courage; *de ~ verliezen* to lose heart;*houd ~* keep up your courage;*vat ~* take heart/courage, cheer up;**moedeloos** despondent, down-hearted;**moedeloosheid** despondency**moederschoot**

mother's womb

moeite*(last)* trouble, difficulty;*(inspanning)* effort**moerbeiboom**

mulberry tree

molensteen

millstone

moraal

morality, morals;

moreel *(zelfst.nw.)* morale; *(bijv.nw. / bijw.)* moral, ethical**morgenbrandoffer**

morning's burnt offering

morgenster

morning star

morrento grumble; *gemor* grumble**most**

new wine

mosterdzaad

mustard seed

muilbanden

to muzzle

muildier

mule

mus

sparrow

N

naamchristen

nominal Christian

naasteneighbour; **naastenliefde** charity**nabijheid**

presence*, nearness

nachtgezicht

vision at night, vision in/of the night

nachtwake

nightwatch

nageslacht

offspring, descendants

naijver

envy, jealousy;

naijverig envious, jealous**nakomeling**descendant; **nakomelingschap/****nakroost** offspring, descendants**nalatig**

negligent, careless;

nalatigheid negligence, carelessness**nalezen** *(van wijnoogst)*to glean; **nalezing** gleaning**nardus**

nard

navolgen

to follow, to imitate;

navolging imitation, following**nazireeër(schap)**

Nazirite;

nazireeërgelofte Nazirite vow, vow of separation to the Lord as a Nazirite**ne(d)erbuigen, zich**

to bow/bend (down)

nederig(heid)

humble(ness), modest(y)

nederlaagdefeat; ~ **toebrengen** to inflict a defeat;~ **lijden** to suffer a defeat, to be defeated**neerknielen**

to kneel (down)

nierkidney; *(fig.)* mind, heart, spirit;*de ~en toetsen* to examine the mind**nijd***(jaloezie)* envy, jealousy;*(vijandschap)* malice**nood***(benauwdheid)* distress; *(behoefte)* need

O

oecumeneecumenism; **-ische beweging** ecumenical movement**offer(ande)**offering, sacrifice; ~ **ontsteken** to burn incense; **offeren** to sacrifice, to offer, to make an offering;**offergave** offering, sacrifice, oblation;**offerhoogte** high place*; **offerkist** (temple) treasury; **offerlam** sacrificial lamb, Paschal lamb; *(Jezus)* Lamb of God;**offervlees** food sacrificed to idols***oliekruijk**

flask of oil

olijf(boom)olive (tree); **Olijfberg** Mount of Olives**omgorden**to put on, to fasten on; *(fig.)* to gird (up)**onbaatzuchtig(heid)**

unselfish(ness)

onbarmhartig(heid)

merciless(ness)

onberispelijk(heid)

blameless(ness), perfect(ion)

onbesneden

uncircumcised;

onbesnedene uncircumcised man

onbetamelijk
improper

onbijbels
unbiblical, unscriptural

onboetvaardig
impenitent, unrepentant;
hij is ~ he has an unrepented heart;

onboetvaardigheid impenitence, unrepentance

onchristelijk
unchristian

ondankbaar
ungrateful; **ondankbaarheid** ingratitude

onderdanig
subservient, submissive; ~ *zijn* to submit; **onderdanigheid** submission

onderdompelen
to immerse;

onderdompeling immersion;
doop door ~ baptism by immersion

onderdruken
to oppress;

onderdrukking oppression, tyranny

ondergang
fall, ruin

onderhorige plaats
surrounding settlement

onderhouden (*naleven*)
to keep, to observe, to obey

onderpand
pledge, deposit

onderscheid
difference;

onderscheiden to distinguish;

onderscheiding distinction;

onderscheidingsvermogen discernment

onderwerpen
to subdue, to subject; *zich* ~ to submit;

onderworpen subordinate, submissive, docile

onderwijzen
to teach, to instruct;

onderwijzing teaching, instruction

ondeugd
vice, wickedness

ondoorgroendelijk
unfathomable

onenigheid
discord, disagreement; ~ *stichten* to sow discord

onfeilbaar
infallible; **onfeilbaarheid** infallibility;
pauselijke ~ papal infallibility

ongehoorzaam
disobedient;

ongehoorzaamheid disobedience

ongeloof
unbelief, lack of faith;

ongelovig unbelieving;

ongelovige unbeliever

ongerechtigheid
iniquity, injustice; *werker der* ~ evildoer

ongeveinsd
sincere

ongezeglijk
unruly; **ongezeglijkheid** unruliness

ongezuurd
unleavened; *feest der ~e broden* Feast of Unleavened Bread

onheil
disaster;

onheilsprofeet prophet of doom

onheilig
unholy, impure, profane

onkruid
weed(s); (*tussen tarwe*) tare(s)

onkuis
unchaste, impure, indecent;

onkuisheid impurity, indecency

onmatig
immoderate; (*eten en drinken*) intemperate; **onmatigheid** immoderation; (*eten en drinken*) intemperance

onmondig
child, under (tutel)age;

onmondige infant

onoprecht
insincere(ly);

onoprechtheid insincerity

onrecht
injustice; ~ *lijden* to suffer injustice;
iemand ~ (*aan*)*doen* to do s.o. wrong

onrechtvaardig(heid)
unrighteous(ness), unjust(ice);

onrechtvaardige unrighteous, wicked, ungodly

onrein
(*zondig / vies*) unclean; (*onkuis*) impure; ~ *e geest* evil spirit;

onreinheid (*zondigheid*) uncleanness; (*onkuisheid*) impurity; *maandelijkse* ~ (uncleanness of the) monthly period

onschuld
innocence; **onschuldig** innocent;

onschuldige innocent/honest person, righteous*

onstandvastig(heid)
unstable(ness)

onsterfelijk
immortal, everlasting;

onsterfelijkheid immortality

ontbinden
(*geest.*) to loose; (*lijk*) decompose; (*huwelijk*) to dissolve; *de wet* ~ to abolish the law;

ontbinding (*lijk*) decay; (*ook fig.*) corrup-tion

ontbranden
(*passie*) to fire

onteren
to dishonour

ontfermen, zich
to have mercy (on); *Heer, ontferm u over ons* Lord, be merciful upon us

ontferming compassion, mercy

ontheiligen
to desecrate, to profane;

ontheiliging desecration, profanation

onthouden, zich
to abstain (from); **onthouding** (*van drank*) temperance; (*van eten en drinken*) abstinence; (*van seks*) continence;

periodieke ~ rhythm method

ontkomen
to escape, to get away;

ontkoming escape

ontmoedigen
to discourage;

ontmoediging discouragement

ontroerd
moved, touched; **ontroeren** to move, to

touch; **ontroering** emotion

ontrouw
unfaithful(ness)

ontslapen
to be gathered to the forefathers, to pass away

ontspruiten
to shoot, to bud, to sprout

ontucht
adultery*, fornication*, vice;
~ *plegen* to commit adultery*;
aan ~ *gewijde* (male) shrine prostitute;

ontuchtig adulterous*, lewd; *een aan* ~ *gewijde man/vrouw* a (male) temple shrine;

ontuchtige adulterer (-ress)*, prostitute*

ontwaken
to awaken

ontwijden
to desecrate, to profane;

ontwijding desecration, profanation, defilement

ontzag
awe, respect, fear;

ontzaglijk/ontzagwekkend awesome

ontzeggen (zich)
to deny (o.s.)

ontzetting, voorwerp van
object of horror/scorn

ontzondigen
to purify

onvergankelijk
(*onsterfelijk*) immortal; (*eeuwig*) everlasting; (*niet vergaand*) imperishable;

onvergankelijkheid
(*onsterfelijkheid*) immortality, (*eeuwigheid*) everlastingness; (*het niet vergaan*) imperishability

onverschillig
indifferent;

onverschilligheid indifference

onverstand
foolishness, folly; **onverstandig** foolish

onvolkomen(heid)/onvolmaakt(heid)
imperfect(ion)

onvrede
(*verdeeldheid*) dissatisfaction;

(*verdeeldheid*) discord

onvruchtbaar

unfruitful; (*land*) barren;
(*sex.*) infertile; (*fig.*) fruitless;
onvruchtbaarheid infertility;
(*land*) barrenness;
(*sex.*) infertility, barrenness;
(*fig.*) fruitlessness

onwankelbaar

firm

onwetend

ignorant; (*onbewust*) unaware;
onwetendheid ignorance

onwettig

illegal

onzedelijk

immoral; (*onkuis*) indecent;
onzedelijkheid immorality; (*daad*) indecency

onzevader

Lord's Prayer

onzelfzuchtig(heid)

unselfish(ness)

oogst

harvest;
oogsten to harvest; (*fig.*) to reap;
(*druiven*) to pick

ooilam

ewe lamb

oordeel

judgement; *de dag des ~s* Judgement Day, the Day of the Lord; ~ *vellen* to judge, to pass judgement (on s.o.);
oordelen to judge

ootmoed

humility; **ootmoedig** humble

opbouw (*geest.*)

edification; **opbouwen** (*geest.*) to build up, to edify; **opbouwend** constructive

opdracht

(*taak*) order, assignment, instruction;
(*toewijding*) consecration

opdragen

to charge; (*toewijden*) to dedicate;
een kind ~ to present/dedicate a child to God; *iem. aan God* ~ (*toevertrouwen*) to command/commit s.o. to God

openbaren

to reveal; (*aan het licht brengen*) to disclose; *zich* ~ to reveal, to manifest (o.s.);
openbaring revelation; (*het aan het licht komen*) disclosure

opleving

revival

oplegging der handen

laying on of hands

opname (*van de gemeente*)

rapture

opofferen

to sacrifice, to offer;
opoffering sacrifice;
opofferingsgezind self-sacrificing, self-denying

oprecht

sincere, upright, true;
oprechtheid sincerity, uprightness

oproepen (*van geesten*)

to call up, to evoke

opstaan (*uit de dood*)

to (a)rise, to resurrect;
Hij is opgestaan! He is risen!

opstand(igheid)

revolt, rebellion; *in opstand komen* to rebel; **opstandeling** rebel;
opstandig rebellious; ~ *zijn* to rebel

opstanding

resurrection

opvaren

to ascend

opwekken

(*uit de dood*) to raise;
(*aansporen*) to encourage, to urge;
opwekking revival; (*uit de dood*) raising;
;
(*aansporing*) encouragement

opziener

overseer

orde

order, discipline

os

ox, bullock

oudste/ouderling

elder

overblijfsel

remnant

overdenken

to think over, to consider,
to contemplate; **overdenking** thought, consideration, contemplation

overgave

surrender; (*toewijding*) dedication;
overgeven to deliver; (*aan de vijand*) to surrender; (*toevertrouwen*) to give over/up ((in)to); *zich* ~ to surrender; (*zich toewijden*) to dedicate

overheid

authority

overkleden

to cloth

overlegging (*in het hart*)

thought

overleveren

to turn/hand over, to deliver, to betray*

overlevering

tradition

overmoed

recklessness; **overmoedig** reckless

overmogen

to win

overpriester

chief priest

overschot

remnant

overspel

adultery; ~ *plegen* to commit adultery;
overspelig adulterous, unfaithful;
overspelige adulterer (-ress)

overste ruler, commander, captain;

(*r.k.*) father/other superior, prior;
~ *der synagoge* synagogue ruler;
~ *der lijfwacht* captain of the guard;
~ *over vijftig* captain of fifty

overtreden

to break, to transgress, to violate;

overtreder sinner, transgressor; ~ *van de wet* law-breaker;

overtreding sin, transgression

overtuigen

to convince, to persuade;
overtuiging conviction, belief

overvloed

abundance; ~ *hebben* to abound in/with something, having something in abundance; *in ~ leven* to live in affluence; **overvloedig** abundant

overvloeien

to overflow; *land ~de van melk en honing* land flowing with milk and honey

overweldigen

to conquer;
overweldigend overwhelming

overwinnaar

conqueror, victor;

overwinnen to overcome, to conquer;

overwinning victory; ~ *behalen* to gain the victory

P

paasfeest

Easter, Passover; **paaslam** Passover lamb; **paasoffer** Passover sacrifice

pachter

tenant

pantser

(coat of) armour, coat of mail;
~ *der gerechtigheid* breastplate of righteousness

parabel

parable

paradijs

paradise

parochie

(*ook prot.*) parish

partijdig

biased, partial; **partijdigheid** partiality

pascha

Passover; **Pasen** Easter, Passover

pastoor

(parish) priest; (*Meneer Pastoor*) Father, Padre; **pastorie** (*r.k.*) presbytery; (*prot.*) parsonage; (*Angl.*) rectory

pastoraat
pastoral care

pelgrim
pilgrim; **pelgrimsoord** pilgrim's place;
pelgrimstocht pilgrimage

persbak/perskuip
winepress

pijnigen
to torment, to torture; **pijniging** torment

Pinksteren/Pinksterfeest
Pentecost, Whitsun(tide);
pinkstergemeente Pentecostal church

pionier
pioneer; **pionieren** to pioneer

plaag
plague; disease

plechtig
solemn, ceremonious;
plechtigheid rite, ceremony; (*stemming*)
solemnity

plengoffer
drink offering

ploegen
to plough; **ploeg(schaar)** plough(share)

plunderaar
plunderer, raider;
plunderen to plunder, to raid;
plundering plundering, pillage

poel
pool; ~ **van vuur** lake of fire;
~ **van verderf/ontucht/zonde**
a cesspit/cesspool of vice

poort, enge
narrow gate; **poortwachter** gatekeeper

pottenbakker
potter

praktiserend
practising

predikant
clergyman, vicar, minister;
prediken to preach; **prediker** preacher;
(*in bijbelboek Prediker*) Teacher;
prediking preaching; **preek** sermon;
preekstoel pulpit

priester
priest; **priesterschap/-ambt/-dienst**
priesthood

prijzen
to praise, to glorify

proclamatie
proclamation; **proclameren** to proclaim

proef
test, trial; **op de ~ stellen** to (put to the)
test; **de ~ doorstaan** to stand the test

profet
prophet; **profeteren** to prophesy;
profetie prophecy;
profetisch prophetic

prooi
pray, victim

prostituée
prostitute; **prostitutie** prostitution

psalm
psalm; **psalmzingen** to sing praises

puinhoop
ruins; (*fig.*) mess

purper
purple

put
(*waterput*) well; (*kuil*) pit; ~ **des afgronds**
(shaft of) the Abyss; **in de ~ zitten** to be
down(hearted); **iem. uit de ~ halen** to
cheer s.o. up;
putten to draw (*water*) (from a well);
(*fig.*) to draw

R

raad
advice, counsel; (*vergadering*) council;
~ **geven** to advise; ~ **Gods** God's
purpose; **Hoge Raad** Sanhedrin;
raadgever counsellor;
raadsbesluit counsel, plan, decree;
raadsheer counsellor

raadsel
riddle, mystery

raaf
raven

rabbi
Rabbi

ramshoren
trumpet of a ram's horn

ramp(spoed)
disaster, calamity; (*tegenslag*) misfortune

rank
branch*, vine

recht (zelfst.nw.)
right; (*gerechtigheid*) justice, right; ~
verschaffen to vindicate, to grant/bring
justice; **recht** (bijv.nw.) straight; (*recht-
vaardig*) rightful, just;
de ~e weg the straight way

rechtbank
court; **rechter** judge;
rechterstoel tribunal; **Gods** ~ God's
judgement seat

rechtmatig
legitimate, rightful;
rechtmatigheid legitimacy, rightfulness

rechtschapen
righteous, upright, honourable;
rechtschapenheid righteousness, equity,
integrity

rechtsgeding/rechtszaak
cause, case, lawsuit; **rechtspreken** to
judge

rechtvaardig(e)
righteous; **rechtvaardigen** to justify;
rechtvaardigheid justice;
rechtvaardiging justification

rechtzinnig
orthodox; (*prot.*) Reformed

redden
to save, to rescue; ~**de engel** ministering
angel; **redding** salvation, redemption,
deliverance; (*ship*) rescue

reformatie
reformation;
reformatorisch reformational

regen, vroege en late
first rain and latter rain, autumn and
spring rains; **regenboog** rainbow

regeren
to reign, to rule, to govern;
regering government; (*een vorst*) reign

reidans
dance*, choral/round dance;
reidansen to dance*, to dance in chorus

rein
clean, pure; ~ **geweten** clear conscience;
~ **dier** clean animal; ~ **verklaren** (*na
ziekte*) to pronounce clean;
reinheid purity, chastity;
reinigen to cleanse, to purify, to wash
away; **reiniging** cleansing, purification,
washing away

rekenschap
account; ~ **geven** to give account (for);
~ **vragen** to demand an account

rentmeester
manager, steward;
rentmeesterschap stewardship

reukoffer
incense offering;
~ **brenge** to burn incense;
reukofferaltaar altar of incense;
reukwerk incense; **welriekend** ~
fragrant incense

richten
to judge, to lead; **de richters** ~ **het
volk** the judges lead the people;
richter judge

rijp
(*mensen*) mature; (*vruchten*) ripe;
rijpen (*mensen*) to mature; (*vruchten*) to
ripen; **rijpheid** (*mensen*) maturity;
(*vruchten*) ripeness

rimpel
wrinkle; **zonder vlek of** ~ without stain
or wrinkle

roddel
gossip; **roddelaar** gossip; **roddelen** to
gossip

roede
rod

roem
glory, fame; **roemrijk** glorious;
roemen to boast (of)

roeping
calling, vocation; (*taak*) mission

roodpurper
scarlet

rooms (katholiek)

Roman Catholic

rouw

mourning; *in de ~ zijn* to mourn;

rouwdienst memorial service;

rouwgewaad/-kleed sackcloth, mourning cloth;

rouwklacht wailing, mourning, lamentation;

rouwen/rouwklagen to mourn

rovershol

den of robbers

ruiter

horseman

rust

rest, peace, quiet;

rusten to (take a) rest

S

sabbat

Sabbath; **sabbatsjaar** sabbatical year, sabbath year; **sabbatsrust** sabbatical peace; **sabbatsviering** observance of the Sabbath

sacrament

sacrament

Sadduceeër

Sadducee

samenkomen

to come together, to assemble, to meet (together); *doen* ~ to gather;

samenkomst assembly, service, meeting; *tent der* ~ Tent of Meeting

samenzweerder

plotter, conspirator (-tress);

samenzweren to plot, to conspire;

samenzwering plot, conspiracy;

~ **smeden** to lay a plot against

satan

Satan

scepter

(*rijksstaf*) scepter; (*heerschappij*) rule

schaal

bowl*, dish

schaamte

shame; (*sex.*) nakedness;

schaamteloos shameless, impudent;

zich schamen ~ to be ashamed (of)

schaap

sheep; **schaapherder** shepherd;

schaapskooi sheep pen

schande

shame, disgrace; **schandelijk** shameful

schare

crowd, multitude

scharlaken(rood)

scarlet; **scharlakenkoord** scarlet cord

schatten verzamelen

to store up treasures;

schatkamer treasury

schatting

(*belasting*) tribute

scheerder (schapen-)

(sheep)shearer

scheidbrief

certificate of divorce;

scheiden to separate, to divide; (*mbt. huwelijk*) to divorce;

scheiding separation, division;

(*mbt. huwelijk*) divorce

schelling

denarius ((mv.) denarii)

schenker

cupbearer

scheppen

to create; **Schepper** Creator;

schepping creation;

scheppingstheorie creationism;

schepsel creature

scheuring

division; (*kerkscheuring*) schism

schietgebedje

quick prayer;

een ~ *doen* to say a quick prayer

schijnheilig

hypocritical; ~ *doen* to behave

hypocritically; **schijnheilige** hypocrite;

schijnheiligheid hypocrisy

schild

shield

schoof

sheaf; *in schoven binden* to sheave

schoot

lap; (*moeder*~) womb;

in Abrahams ~ in Abraham's bosom

Schrift(en)

Scripture(s); **schriftgeleerde** teacher of the law, scribe; **schriftrol** scroll;

schriftuurlijk scriptural, biblical;

schriftwoord scripture

schuilen

to take refuge, to shelter, to hide;

schuilplaats refuge, shelter, hiding-place

schuld

debt, guilt, fault; ~ *belijden* to confess

sins; **schuldbelijdenis** confession (of guilt); **schuldeiser** creditor;

schuldenaar debtor;

schuldgevoel sense/feeling of guilt;

schuldig guilty; *iets* ~ *zijn* to owe sth.;

schuldoffer guilt/tresspass offering

sekte

sect; **sektarisch** sectarian;

sektegeest sectarianism

seraf(ijn)

seraph

sieraad

ornament

sikkel

sickle; (*geld*) shekel

slaaf/slavin

servant, male/female slave;

tot ~ *maken* to enslave s.o.

slachtbank

slaughtering block; *naar de* ~ *geleid worden* to be led to the slaughter;

slachten to slaughter;

slachting slaughtering; (*massamoord*)

slaughter, massacre;

slachtoffer sacrifice; (*fig.*) victim;

slachtschaap sheep to be slaughtered

slagorde

battle array; (*leger*) rank; *zich in*

~ *opstellen* to line up for battle;

slagveld battlefield; (*fig.*) field

slang

snake; (*fig.*) serpent

slavernij

slavery, bondage, servitude

slecht

bad, wrong;

slechtheid badness, wickedness

slinger (wapen)

sling

sluier

(*kledingstuk*) veil; (*waas*) shroud

sluimeren

to slumber

sluw

crafty; **sluwheid** craftiness

smaald

slander, defamation; (*schande*) disgrace,

dishonour, shame; *voorwerp van* ~

scorn; **smaadwoord** insult;

smadelijk (*honend*) scornful;

(*verachtelijk*) igno-minious;

(*vernedereend*) humiliating; **smaden** to

insult; (*minachtend spreken*) to defame

smart

grief, sorrow; (*verlangen*) yearning,

longing

smeden

(*metaal*) to forge; *kwaad* ~ to plot evil

smeekbede /-gebed

supplication, plea, entreaty;

smeken to beg; *de Heer* ~ to plead with

the Lord; **smeking** request, petition

smeltoven

(melting) furnace

smet

blemish; **smetteloos** unblemished

snoeien

to prune; **snoeimes** pruning knife/hook

span

(*maat*) span; (*dieren*) yoke (of), team (of)

spanning

tension, strain

sparen

to spare, to save;

iemands leven ~ to spare s.o.'s life

specerij
spice

spelonk
cavern

spenen
to wean

spietsen, aan een paal
to hang on a tree*

spijsoffer
grain offering

spijt
regret; **spijten** to regret

spot(ternij)
mockery; *voorwerp van* ~ laughing-stock, object of scorn; *de ~ drijven met iem.* to mock s.o.; **spotten** to mock; **spotter** mocker

spreekwoord
proverb; *God heeft mij tot een ~ gemaakt onder de volken* God has made me a byword to everyone

sprengbekken
sprinkling bowl;
sprengen/sprenkelen to sprinkle

spreuk
oracle, proverb

sprinkhaan
locust

spruit
(off)shoot, sprout; (*kind*) sprig, sprout

staatskerk
established church

stadhouder
governor (of the city); **stadsvorst** ruler*

staf
staff

stal
stable; *kerst~* crib

stam
(*volks-*) tribe, clan; (*boom-*) trunk;
stamhoofd head of the tribe/clan

standhouden
to stand (firm/one's ground);
standvastig firm, perseverant, stable;
~ *zijn* to stand firm;
standvastigheid firmness, perseverance, resolve

stenigen
to stone; **steniging** stoning

sterfelijk(heid)
mortal(ity)

sterrenbeeld
constellation; (*astrol.*) sign of the zodiac

stichten
to found; (*geest.*) to edify, to build up;
stichting foundation; (*geest.*) edification

stof
dust; **stoffelijk** material, earthly

stom(me)
mute

stoppel
stubble

straf
punishment; (*strafmaatregel*) penalty;
straffen to punish; **strafwaardig** guilty

stralen
to shine, to radiate; *stralend* radiant, shining

streng
(*strak*) severe, stern; (*zorgvuldig*) strict;
strengheid (*strakheid*) severity, sternness; (*zorgvuldigheid*) strictness

striem
stripe, wound; *door zijn ~en is ons genezing geworden* by his wounds we are healed

strijd
fight, battle; (*onenigheid*) strife;
(*tweestrijd*) struggle, conflict;
strijdperk battleground; (*ook fig.*) arena;
strijdwagen chariot;
strijden to struggle, to fight; (*twisten*) to argue, to dispute

strik
snare; *iem. een ~ spannen* to lay a snare/trap for s.o.

stroming
movement

struikelen
to stumble; **struikeling** stumble

synagoge
synagogue

synode
synod

T

taak
task, duty; ~ *vervullen/volbrengen* to accomplish a task/duty

tabernakel
tabernacle

tachasvel
hide of sea cow*

tafel
table; tablet; ~ *van het hart* tablet of the heart; *de stenen ~en* the tablets of stone; ~*en der getuigenis* tablets of the Testimony

talent
(*ook geld*) talent

talmen
to delay

tamboerijn
tambourine

tandengeknars
gnashing of teeth

tarwe
wheat

tegenspoed
misfortune; *in voor of~* for better or worse

tegenstand
(*verzet*) opposition; (*weerstand*) resistance;
(*vijandschap*) hostility; ~ *bieden* to make a stand against; (*zich verzetten*) to oppose; **tegenstander** opponent, adversary, enemy

tegenwoordigheid
presence

teken
sign; (*wonder*) miraculous sign

tempel
temple, shrine;
tempelhoer (male) shrine prostitute;
tempelhorige temple servant

Tenhemelopneming (*van Christus*)
Ascension

tent der samenkomst
Tent of Meeting; **tentkleed** curtain*

terafim
household god*, idol*

terebint
great tree*, terpine tree

terechtwijzen
to rebuke, to admonish*, to reprimand;
terechtwijzing correction*, rebuke, reprimand

testament
testament; (*niet-religieus*) will

tevreden
satisfied, pleased;
tevredenheid satisfaction, contentment

theologie
theology

tichelsteen
brick*

tiende
tithes

tijdgeest
spirit of the times

tijding
news, tidings

timmerman
carpenter

toegewijd
dedicated, committed

toejuichen/toejubelen
to cheer, to applaud

toerekenen
to hold/count against; (*pos.*) to credit

toerusten (zich)
to equip; *ten strijde toegerust* armed for battle; **toerusting** equipment

toetsen
to test; *het hart/de nieren* ~ to examine the heart/mind

toeverlaat
help, refuge

toevertrouwen
to entrust

toevlucht
refuge, shelter; **toevluchtsoord** stronghold*, fortress*, (haven of) refuge

toewijden
to devote, to dedicate;
toewijding devotion, dedication

tol
tax*, toll; **tolhuis** tax (collector's) booth, tollhouse; **tollenaar** tax collector

tong
tongue; **een scherpe** ~ a sharp tongue;
met gespleten ~ with a double tongue;
zijn ~ in toom houden to bridle one's tongue;
tongentaal tongue(s); **in tongen spreken** to speak in a tongue/in tongues

toom
bridle, bit; **in ~ houden** to keep under control; (*hartstocht, tong*) to bridle

toonbrood
consecrated bread

toorn
wrath; **toornen** to be wrathful;
toornig wrathful

tortelduif
dove

tovenaar
sorcerer; **toveren** to work magic;
toverij/toverkunst sorcery

traditie
tradition; **traditioneel** traditional

treuren
to mourn

trompet(geschal)
(sound of the) trumpet

troon
throne; **van de ~ stoten** to dethrone

troost
comfort, consolation;
troosten to comfort, to console;
trooster comforter, consoler;
Trooster (*H. Geest*) Counsellor, Comforter, Helper

trots(heid)
pride; **trots** (bijv.nw.) proud

trouw
faithful(ness); **trouweloos** faithless, unfaithful, perfidious, treacherous;
trouweloosheid faithlessness, perfidy;
(*mbt. huwelijk*) infidelity;
trouwen to get married, to marry;
(overg.wv.) to marry

tucht
discipline;
tuchteloosheid indiscipline, lack of discipline;
tuchtigen to discipline, to chastise;
tuchtiging discipline, punishment

tussenbeide komen
to intercede

tweedracht
discord, division; ~ **brenge**n/zaaien to sow discord/disharmony

tweestrijd (*fig.*)
internal conflict

tweesnijdend scherp zwaard
double-edged sword

twijfel
doubt(fulness); **twijfelaar** doubter; (*als levensstijl*) sceptic, unbeliever;
twijfelen to (be in) doubt

twijg
shoot, twig

twist
quarrel(ing), dispute; ~ **verwekken** to stir up dissension;
twistpunt moot point, point of controversy; **twistziek** quarrelsome;
twisten to dispute; (*redetwisten*) to argue

U

uitdagen
to challenge, to defy, to provoke;
uitdaging challenge, provocation

uitdelgen
to wipe out, to blot out, to destroy

uitdrijven
to drive out, to cast out;
uitdrijving exorcism

uiterlijk(heid)
(outward) appearance;
(*van buiten*) outwardly

uitgieten
(*ook fig.*) to pour (out)

uitleggen
to explain; (*van o.a. tongentaal*) to interpret; **uitlegger** interpreter, explainer;
uitleg(ging) explanation, interpretation;
(*van de Bijbel*) exegesis;
Uitlegging (boek) annotations

uitleveren
to hand over

uitroeien
to cut off*, to destroy*, to exterminate;
(*van planten*) to uproot

uitrukken
to tear/pull out; (*van leger*) to march out, to go out to battle

uitrusten
to equip; **uitrusting** equipment

uitspannen
(*de hemelen*) to stretch; (*een net*) to spread; **uitspansel** expanse, heavens

uitsstorten
to pour out;
uitstorting (*v.d. H. Geest*) outpouring

uitstrekken, zich
to stretch out, to reach out

uittocht
exodus

uitvaren (*van geesten*)
to come out

uitverkiezen
to choose; **uitverkiezing** election;
uitverkoren chosen;
uitverkorene elect

uitzenden
to send out; (*radio / TV*) to broadcast;
uitzending sending (out); (*radio / TV*) broadcast

V

vagevuur
purgatory

val
fall; (*hinderlaag*) trap, snare;
valstrik snare, trap; **spannen** to set a trap; **in een ~ lokken** to ensnare s.o.

valsheid
deception, falsehood; (*gemeen*) meanness

vasten (zelfst.nw.)
fast(ing); (*r.k.*) Lent;
vasten (w.w.) to fast

vat
jar, vessel; (*in de tempel*) basin

verachten
to despise; **verachting** contempt

verademing, tijden van
times of refreshment*

verantwoordelijk
responsible;
verantwoordelijkheid responsibility;
verantwoorden (zich) to account for, to give account of;
verantwoording responsibility; (*reken-schap*) account; ~ **afleggen** to give account; **iem. ter ~ roepen** to call s.o. to account

verbannen
to banish, to exile;
verbanning banishment, exile

verbidden, zich laten
to answer the prayer*

verbijsterd
appalled*, dazed, bewildered;
verbijsteren to terrify, to astonish, to
bewilder; **verbijstering** amazement,
astonishment
verbinten
covenant*
verbitterd
bitter, embittered; **verbitteren** to em-
bitter; (*kwaad maken*) to exasperate, to
poison; **verbittering** bitterness
verblijden (zich)
to rejoice
verblijfplaats
dwelling place
verblinden
to blind
verbod
ban, interdiction, prohibition
verbolgen
furious, very angry; (*bewogen*) moved;
verbolgenheid fierce anger, wrath
verbond
covenant; *een ~ sluiten* to make a
covenant
verbonden
joined (to); united (with);
(*verplicht*) committed;
verbondenheid solidarity (with)
verbondsark
Ark of the Covenant
verborgene, het
Vader, die in het ~ is Father, who is
unseen; *in het ~* (bijw.) in secret;
verborgenheid mystery, hidden things,
secret
verbreken
to break, to violate;
verbroken broken; *~ van hart* broken-
hearted;
verbrokenheid broken-hearted;
brokenness
verbrijzelen
to crush, to shatter; (*alleen van dingen*) to
smash
verdeeld
divided; *innerlijk ~* double-minded;

verdeeldheid division
verdelgen
to destroy; **verdelging** destruction
verderf
ruin, destruction; *~ stichten/in het*
~ storten to destroy/to ruin;
verderfelijk pernicious, wicked,
poisonous;
verderfengel angel of doom, destroying
angel; **verderven** to destroy, to ruin;
(*zedelijk*) to corrupt
verdoemen
to damn, to reprobate;
verdoemenis damnation, reprobation
verdorren
to wither
verdorven(heid)
wicked(ness), corrupt(ion)
verdraagzaam
tolerant; **verdraagzaamheid** tolerance;
verdragen to bear; (*bestand zijn tegen*)
to endure, to stand
verdrukken
to oppress, to afflict;
verdrukker oppressor;
verdrukking oppression, affliction,
distress, suffering, trouble;
de grote ~ the great tribulation
verduisteren
to darken
verduren
to bear, to endure, to suffer
veeërder
worshipper;
vereren to worship, to revere;
verering worship, reverence
verfoeien
to abhor, to abominate;
verfoeilijk abominable
vergaan
to perish, to pass away
vergaderen
to meet; (overg.wv.) to gather; **vergaderd**
worden tot het voorgeslacht to be
gathered to his people;
vergadering assembly, meeting

vergankelijk
(*sterfelijk*) mortal; (*vergaand*) perishable;
(*voorbijgaand*) not lasting;
vergankelijkheid transitoriness;
(*sterfelijkheid*) mortality
vergelden
(*wreken*) to repay; (*belonen*) to reward;
vergelding punishment; (*beloning*)
reward
vergeven
to forgive; (*door God/rechter*) to pardon;
vergevensgezind(heid) forgiving
(nature);
vergeving/vergifenis forgiveness;
(*door God/rechter*) to pardon;
(*door r.k. priester*) absolution
vergieten
to shed
verharden
to harden; *zijn hart ~* to harden one's
heart; **verharding** hardening
verheerlijken
to glorify, to praise, to exalt;
verheerlijking glorification; *tot Zijn ~*
for the display of His splendour; *~ op de*
berg Transfiguration on the mountain
verheffen
zich ~ to pride oneself; *stem ~* to rise
the voice
verheugen (zich)
to rejoice
verheven
exalted, lofty;
verhogen to exalt, to magnify;
zich ~ to exalt o.s.; to make o.s. great
verhoren
to hear, to answer; **verhoring** answer
verkiezen
to choose; (*liever willen*) to prefer;
verkiezing election
verkondigen
to proclaim, to preach;
verkondiger preacher, herald;
verkondiging message, preaching
verkwikken (zich)
to refresh (o.s.); *Hij verkwikt mijn ziel*
he restores my soul

verlamd(e)
paralysed
verleiden
to deceive*, to lead astray, to tempt;
(*sex.*) to seduce;
verleidelijk/verlokkelijk tempting;
verleider seducer, deceiver;
verleiding/verlokking temptation, se-
duction; *in ~ brengen* to tempt; (*sex.*) to
seduce; **verlokken** to tempt
verloochenen
to renounce, to disown, to deny;
zich ~ to deny o.s.;
verloochening denial
verlorene, het
the lost; **verloren gaan** to perish
verlossen
to save, to deliver, to rescue, to (set) free;
(*van zonden*) to redeem; **de verlost** the
redeemed;
verlosser saviour, redeemer, deliverer;
verlossing salvation, redemption, deli-
verance
verlustigen, zich ~ (in)
to delight; **verlustiging** delight*
vermanen
to encourage*, to exhort, to warn,
to admonish, to urge*;
vermaning encouragement*, exhorta-
tion, warning, admonition
vernederen
(*neg.*) to humiliate; (*pos.*) to humble;
zich ~ to humble o.s.;
vernedering humiliation
vernieuwen
to renew; (*herstellen*) to restore;
vernieuwing renewal, revival; (*herstel*)
restoration;
Vernieuwingsfeest Feast of Dedication
veronachtzamen
to neglect, to ignor;
verontachtzaming disregard, neglect
verontreinigen (zich) (*geest.*)
to pollute (o.s.), to defile (o.s.), to make
(o.s.) (ceremonial) unclean*;
verontreiniging pollution, defilement,
(ceremonial) uncleanness*

veroordelen
to condemn;
veroordeling condemnation
verootmoedigen (zich)
to humble (o.s.), to afflict the soul;
verootmoediging self-abasement
verordenen
to decree, to ordain;
verordening ordinance, law
veroveraar
conqueror; **veroveren** to conquer;
verovering conquest
verpletteren
to crush, to dash to the ground /to pieces
verraad
treason; **verraden** to betray;
verrader traitor
verrijzen
to resurrect, to rise;
verrijzenis resurrection
vers
verse
verschijnen
to appear; **verschijning** apparition
verschrikking
terror, fright
verslaan
to defeat, to crush; (*in sport*) to beat;
totaal ~ to rout, to annihilate;
verslagen (*terneergeslagen*) dismayed,
crushed; (*verbaasd*) very astonished/
amazed
verslappen (*fig.*)
to become/grow weary*, to slacken
verslavend
addictive, habit-forming;
verslaving addiction; (*drugs*) dependence
verslinden
to devour; **verslinder** grasshopper*,
devourer
versmaden
(*afwijzen*) to reject; (*minachten*) to
despise, to treat with contempt
verspieden
to explore, to spy out;
verspieder spy

verspreiden, het evangelie
to propagate/spread the gospel;
verspreiding van het evangelie
propagation/spread of the gospel
verstandig
sensible, wise, intelligent
versterken
to strengthen; (*bekrachten*) to confirm;
(*beter bestand maken*) to fortify
verstikken
to choke; **verstikte, het** meat of
strangled animals
verstokt
stubborn, hardened;
verstoktheid stubbornness
verstoten
to reject, to banish; (*een vrouw*) to
repudiate, to divorce*
verstrooien
to scatter, to disperse
verteren
(*door vuur*) to consume; (*fig.*) to devour;
(*voedsel & geest.*) to digest;
verterend vuur consuming fire
vertolken (*van tongentaal*)
to interpret; **vertolking** interpretation
vertoordnd zijn/worden
to be angry; **vertoornen** to anger
vertroosten
to comfort, to console;
 vertroosting comfort, consolation
vertrouwen (zelfst.nw.)
confidence, trust, faith;
zijn ~ **stellen op** to (put) trust in;
vertrouwen (w.w.) to trust, to have/put
confidence (in),
to believe; ~ **op** to rely on
vervloeken
to curse; **zich** ~ to call down curses upon
o.s., to curse o.s.;
vervloeking curse; (*banvloek / r.k.*
kerkelijke ~) anathema
vervolgen
to persecute; **vervolging** persecution
vervreemden
to alienate, to estrange, to become
estranged;

vervreemding alienation, estrangement
vervullen
(*van een woord / de wet*) to fulfil;
(*o.a. met de Geest*) to fill;
de tijd is vervuld time has come;
vervulling fulfillment; ~ **met de Geest**
'to be filled with the Spirit'
verwachten
to expect, to wait for, to anticipate;
(*zwanger zijn*) to expect;
verwachting hope, expectation;
in ~ **zijn** to be expecting/pregnant
verwekken
to beget, 'to become father'*,
'to have a child'*
verwensen
to curse; **verwensing** curse; **voorwerp**
van ~ object of cursing
verwerpen
to reject; **verwerping** rejection
verwijt
reproach, blame; **verwijten** to reproach,
to blame
verzadigen
to satisfy; **verzadigd van het leven** full
of years; **verzadiging** satisfaction
verzaken
(*mbt. geloof*) to renounce; **zijn plicht** ~
to neglect one's duty;
verzaking (*mbt. geloof*) renunciation,
neglect; (*afval*) apostasy
verzegelen
to seal, to put a seal on;
verzegeling seal
verzoeken
(*in verleiding brengen*) to tempt;
(*vragen*) to request; (*uitnodigen*) to invite
;
verzoeker (*verleider*) tempter;
verzoeking temptation
verzoendag
Day of Atonement (Yom Kippur);
verzoendeksel atonement cover;
verzoenen (zich) to reconcile, to pacify,
to atone; **verzoening** reconciliation,
atonement; **Hij is onze** ~ He is our
atonement sacrifice

veste/vesting
stronghold, fortress
vijandschap
enmity, hostility
vijg(enboom)
fig (tree)
vis
fish; **vissen** to fish; **visser** fisherman;
vissers van mensen fishers of men
visie
(*mening*) view; (*wijze van zien*) vision;
een man met visie a man of vision
vlaspit
wick; **kwijnende/walmende** ~ smoul-
dering wick
vlees
flesh, body, sinful nature/mind/man *;
is ~ **geworden** became flesh;
vleeswording incarnation
vlek
stain; **zonder** ~ **of rimpel** without stain
or wrinkle
vleselijk
worldly*, sinful*; ~ **e gemeenschap**
sexual intercourse
vlijt
diligence; **vlijtig** diligent
vloek
curse; **vloeken** to curse
vloeiing
(bodily) discharge; (*van bloed*) bleeding
vlucht
flight, escape;
vluchten to flee, to escape, to run away;
vluchteling fugitive; (*mbt. politiek /*
natuurrampen) refugee
voegen, zich
to conform (to)
voetbank
footstool; **voetstuk** base; (*fig.*) pedestal
voetstap
(foot)step; **in Zijn** ~ **pen treden** to follow
in his steps
volbrengen
to accomplish, to fulfil, to complete, to
finish; **het is volbracht!** it is finished!;
voleindigen to complete, to accomplish;

voleinding der wereld the end of the age
volgeling disciple, follower
volgzaam obedient, docile;
volgzaamheid obedience, docility
volharden persevere (with/in), to stand firm;
volharding perseverance, endurance, persistence
volheid fullness
volhouden to maintain, to carry on
volkomen/volmaakt perfect, complete; **het** ~e the perfection;
volkomenheid/volmaaktheid perfection
voltooien to complete, to finish;
voltooing completion, fulfillment
voltrekken (*vonnis*) to execute; (*huwelijk*) to perform; **voltrekking** (*vonnis*) execution ; (*huwelijk*) performing, celebration
volvoeren to execute, to accomplish;
volvoering execution, accomplishment
volwassen adult, grown up, mature; ~ **worden** to come of age;
volwassene adult, grown-up;
volwassenheid maturity;
volwassendoop adult baptism
vonnis judgement
voorbede intercession
voorbeeld example
voorbestemen to predestinate;
voorbesteding predestination
voorbiddend intercessor
voorbode omen, presage

voorganger leader, pastor, minister
voorgeslacht ancestry; **vergaderd worden tot zijn** ~ to be gathered to his people
voorhangsel curtain, veil
voorhof courtyard
voorhuid foreskin
vooroordeel prejudice
voorschrift instruction, regulation, precept, rule
voorspellen to predict, to foretell, to prophesy;
voorspelling prophecy, prediction, divination
voorspoed prosperity; **in voor- en tegenspoed** for better or for worse;
voorspoedig prosperous, successful
voorspraak intercession; (*persoon*) intercessor, mediator; **voorspreker** intercessor
voortbrengen to produce
voorteken omen, sign, presage
voortvader ancestor, forefather
voorwaar, Ik zeg u I tell you the truth
voorzien (*voorzien*) to foresee; ~ **in** to provide for; ~ **van** to provide with;
voorzienigheid (Gods ~) (divine) providence
vore furrow; **voren trekken** to make/plough furrows
vormelijk ceremonious, formal;
~ **christendom** formal christianity
vormeling (r.k.) confirmand

vorst prince, ruler, leader
vrede peace; **vredeoffer** fellowship offering;
vrederijk millennium;
vredestichter peacemaker;
vredevorst Prince of peace
vreemdeling foreigner, stranger, alien
vrees fear; **vreze des Heren** the fear of the Lord; **vrezen** to fear, to be afraid/frightened (of)
vreugde joy, delight; ~ **bedrijven** to rejoice;
vreugdebeton rejoicing(s);
vreugdebode messenger of good tidings; **vreugdeolie** oil of joy
vriendelijk(heid) kind(ness)
vrijgekochte ransomed
vrijgevig generous; **vrijgevigheid** generosity
vrijkopen to redeem; **vrijmaken** to set free;
vrijspraak acquittal, absolution;
vrijspreken to acquit (from)
vrijmoedig fearless, bold;
vrijmoedigheid boldness, confidence
vrijstad city of refuge
vrijwillig offer freewill offering
vroedvrouw midwife
vroom devout, pious, God-fearing;
vroomheid devoutness, piety
vrucht fruit; ~ **dragen** to bear fruit;
~ **voortbrengen** to produce fruit;
vruchtbaar fruitful; (*ook mbt. kinderen*) fertile;
vruchtbaarheid fertility, fruitfulness

vurig fiery, ardent; **vurigheid** fieriness, ardour, fervour, passion;
vuurbekken firepan;
vuurkolom pillar of fire;
vuuroffer offering made by fire;
vuurpan firepan

W

waakzaam watchful, alert; ~ **zijn/blijven** to be on guard, to be watchful;
waakzaamheid watchfulness
waarachtig true, upright; **de Waarachtige** He who is true; **waarachtigheid** truthfulness
waardig worthy, dignified;
waardigheid dignity, worth, honour
waarheid truth; **waarlijk** truly, surely, really
waarschuwen to warn; **waarschuwing** warning
waarzeggen to divine the future, to tell fortunes;
~**de geest** spirit of divination;
waarzegger diviner; spiritist*;
waarzeggerij divination, fortune-telling
wachter watchman, guard;
waken to (stand) guard, to (keep) watch
wan winnowing fork/shovel, fan;
wannen to winnow
wandel way of life
wankelen to stagger, to be shaken*
wanorde disorder

wapen
weapon, arms;
wapendrager armourbearer;
wapenrusting armour;
wapenen (zich) to arm (o.s.)
wasbekken/wasvat
(wash)basin, laver
wasdom
growth
watervloed
flood (of waters)
wedergeboorte
;rebirth, renewal*
wedergeboren worden to be born again
wederkomst
Second Coming
wederoprichting
restoration
wederopstanding
resurrection
wederstaan
to resist
weduwe
widow
wee
(*barenswee*) labour/birth pain;
(*smart*) woe; **wee u** woe to you;
weeklagen to wail; (*rouwen*) to mourn
weerbarstig
stubborn, obstinate;
weerbarstigheid stubbornness,
obstinacy;
weerspannig rebellious, recalcitrant;
weerspannigheid rebellion,
recalcitrance
weerstand
resistance; (*aversie*) aversion;
~ **bieden** to resist
wees
orphan
wei(degrond)
pasture(-land);
weiden to pasture; (*hoeden*) to tend, to
feed*, to be shepherd
welbehagen
pleasure; *ten tijde des ~s* in time of
favour; ~ **hebben** to be well pleased, to

delight; **welgevallen** pleasure; ~ **hebben**
to be pleased/delighted;
welgevallig pleasing
wellust
sensuality, lust
welriekend
fragrant
welvaart
prosperity
welwillend
kind, benevolent;
welwillendheid kindness, benevolence
welzalig
blessed
wereldgeest
basic principle of this world*; **werelds/**
wereldlijk secular, worldly, profane
werk
work, deed; *goede ~en* good deeds;
de ~en der barmhartigheid the works of
mercy
werkelijk
real; **werkelijkheid** reality
werking
working
wet
law; **wetboek** Book of the Law;
wetgeleerde teacher of the law;
wetteloos lawless, disorderly;
de wetteloze the lawless;
wetteloosheid lawlessness;
wetticisme legalism; **wettig** legal;
wettisch legalistic
wichelaar
iviner; **wichelarij** divination
wierook(altaar)
incense (altar); **wierookvat** censer
wijden
to consecrate, to dedicate; (*een priester*)
to ordain; **zich ~ aan** to dedicate/
consecrate/devote o.s. to;
zich aan God ~ to vow, dedicate o.s. to
God; **gewijde muziek** sacred music;
wijding consecration; (*kerk*) dedication;
(*priester*) ordination;
wijdingsoffer ordination offering

wijgeschenk
special gift*, votive offering

wijken van
to shun

wijnberg/wijngaard
vineyard; **wijngaardenier** vine-dresser,
dresser of the vineyard; **wijnoogst** grape
harvest; **wijnpers** winepress;

wijnstok vine; **wijnzak** wineskin

wijs
wise, sensible; **wijze** wise ((wo-)man);
wijzen uit het Oosten Magi;

wijsheid wisdom

woestijn/woestenberg
desert

wolf
wolf; **een ~ in schaapskleren** a wolf in
sheep's clothing

wolkkolom
pillar of cloud

wonder
wonder, miracle; **een ~ doen** to perform
a miracle; **wonderbaar(lijk)** wonderful,
miraculous, marvellous

wortel
(*fig.*) root; **Ik ben de ~ van David** I'm
the Root of David; **wortelen** to be
rooted

wraak
vengeance, revenge; **wreken** to avenge,
to revenge (o.s.); **zich ~** to avenge/re-
venge o.s.; **wreker** avenger;
wrok resentment, grudge; ~ **koesteren**
to hold/harbour a grudge

wroeging
remorse

Z

zaad
(*zaaisel*) seed; (*sperma*) semen;
(*nageslacht*) offspring;
zaaien to sow; **zaaier** sower
zachtmoedig
gentle, meek*, humble*;
zachtmoedige meek;
zachtmoedigheid gentleness, meekness

zalfolie
anointing oil

zalig
blessed; **zaligheid** (*verlossing*)
salvation; **Zaligmaker** Saviour;
zaligmaking salvation;
zaligspreking beatitude;
zaligverklaring (*r.k.*) beatification

zalven
to anoint; **zalving** anointing; (*r.k.*
oliesel), the sacrament of the Anointing of
the Sick

zangleider
worship leader

zede
morals; (*gewoonten*) customs;
zedelijk moral, ethical, decent, virtuous;
zedelijkheid morality, decency,
virtuousness;
zedeloos immoral, corrupt; (*mbt.*
personen) degenerate, depraved;
zedeloosheid immorality, corruption;
zedenprediker moralist;
zedenpreek sermon;
zedig modest; (*eerbaar*) chaste;
zedigheid modesty; (*eerbaarheid*)
chastity

zege
victory

zegel
seal; ~ **verbreken** to unseal, to break the
seal; **zegelring** signet ring

zegen
blessing;

de~ uitspreken to give the blessing;
~ **uitspreken over eten** to give thanks;
de~ over het eten thanksgiving;
zegenbede blessing, benediction;
zegenen to bless;
zegening blessing; (*in de kerk*) benediction

zegevieren
to triumph

zekerheid
assurance; (*geborgenheid*) security

zelfaanklacht
self-accusation

zelfbeheersing
self-control

zelfbehoud
self-preservation

zelfdiscipline
self-discipline

zelfkastijding
self-castigation

zelfonderzoek
self-examination

zelfrechtvaardiging
self-justification

zelfverloochening
self-denial, self-renunciation

zelfzucht
selfishness; **zelfzuchtig** selfish

zendbrief
pastoral letter

zendeling
missionary; **zenden** to send;
zending mission;
zendingsgenootschap missionary society

ziekte
illness, sickness, disease

ziel
soul; **zielenheil** salvation;
zielennoed spiritual anguish/suffering;
ziel(s)zorg spiritual care, pastoral care;
zielzorger pastor

ziener
seer

zilverling
shekel of silver

zin
(*gevoel/zintuig/betekenis/nut*) sense;
(*streven, wil*) mind; (*lust/wens*) liking;
de ~ van het leven the meaning of life;
buiten ~nen out of one's senses; **zijn eigen ~ doordrijven** to get one's own way; **geen ~ hebben** not feel like

zinnebeeld
symbol

zinsverrukking
trance; **in ~ geraken** to fall into trance

zoenmiddel
sacrifice of atonement;
zoenoffer guilt offering

zondaar
sinner; **zondaarsgebed** sinners prayer

zondagsschool
Sunday school

zonde
sin, transgression, iniquity, trespass;
zondebesef awareness/sense of sin;
zondebok scapegoat;
zondelast burden of sin;
zondeschild guilt;
zondeval Fall (of man);
zondig sinful, wicked; ~ **e gedachten** sinful/wicked/ungodly thoughts; **een ~ leven leiden** to lead a sinful/wicked/ungodly life;
zondigen to sin; **zondigheid** sinfulness, wickedness; **zondoffer** sin offering;
zondvloed flood, deluge

zoonerschap
sonship; **Zoon des Mensen** Son of Man

zorg
(*bezorgdheid*) worry, concern;
(*zorgzaamheid*) concern, care;
(*aandacht*) attention;
zich ~en maken to worry, to be concerned/anxious; **zorgeloos** carefree, untroubled; (*nonchalant*) careless;
zorgeloosheid freedom from care/worry; (*luchthartigheid*) carefreeness;
(*nonchalance*) carelessness

zoutpilaar
pillar of salt

zuilengang, Salomo's
Salomon's Colonnade

zuiver
pure, clean; (*kuis*) chaste; (*onberispelijk*) flawless; **zuiveren** (*louteren*) to purify, to cleanse, to clear, to refine

zuurdeeg/zuurdesem
yeast, leaven

zwaard, tweesnijdend scherp ~ double-edged sword; **slaan met de scherpte des ~s** to put to the sword

zwakheid
weakness; (*ziekte*) infirmity

zwavel
sulphur

zweer
ulcer; (*zere plek*) sore; (*ettergezwel*) boil;
zweren to swear; (*etter afscheiden*) to fester

zwoegen
to toil, to labour